

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨМА-2023/165/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Umnugovi@audit.mn

Өмнөговь аймаг
Даланзадгад сум
2023 он

Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр
Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Т.Хонгорзул
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Д.Сүрэнжаргал
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Surenjargald@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	2-3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4-9
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт....	10
4. Аудитын тайлан.....	12
4.1 Ерөнхий зүйл	12
4.2 Материаллаг байдал	12
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	12
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	13
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	13
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	13
5. Аудитын илрүүлэлт	14
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 110
танай _____ -ны № _____ -г

ЦОГЦЭЦИЙ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН ХОЁРДУГААР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Б.ГАНЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цогтцэций сумын - Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд 567.1 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Суралцагчдын үдийн цай, “Эрдэмт-ирүүдтэй эх оронч боловсрол” хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

016020201

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	Үзүүлэлт	Үлдэгдэл	ГҮЙЦЭТГЭЛ
	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	196,810,309.48	591,228,868.56
	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	(0.00)	378,597,023.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	(0.00)	378,597,023.00
3121	Төгрөг	(0.00)	378,597,023.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	(0.00)	378,597,023.00
33	АВЛАГА	(0.00)	328,231.48
33100	Байгууллагаас авх авлага	-	328,231.48
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	196,810,309.48	212,303,614.08
351	Түүхий эд материал	119,778,264.60	119,312,764.60
35110	Тусгай зориулалттай материал	119,738,764.60	119,273,264.60
35130	Эм боох материал	39,500.00	39,500.00
354	Хангамжийн материал	75,783,584.38	92,193,889.48
35410	Бичиг хэргийн материал	6,503,900.00	2,966,300.00
35420	Аж ахуйн материал	35,428,454.00	43,187,504.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	678,700.00	678,700.00
35450	Барилгын засварын материал	770,000.00	770,000.00
35460	Хүнсний материал	1,883,302.60	-
3547001	Бусад хангамжийн материал	21,451,600.99	21,451,600.99
35600	ном	9,067,626.79	23,139,784.49
35500	Үдийн цайны материал	1,248,460.50	796,960.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,560,181,669.34	6,127,309,864.42
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,560,181,669.34	6,127,309,864.42
392	Биет хөрөнгө	5,331,379,669.30	5,897,760,864.34
39201	Барилга, байгууламж	5,425,036,683.50	5,877,178,637.10
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(311,876,476.20)	(417,460,728.00)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	42,000,000.00	42,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,000,000.12)	(24,000,000.12)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	152,325,574.00	219,047,314.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(64,909,595.72)	(36,882,501.57)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	374,263,794.00	250,747,302.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(302,882,607.16)	(74,174,456.07)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-	28,883,000.00
39217	Номын фонд	32,422,297.00	32,422,297.00
393	Биет бус хөрөнгө	228,802,000.04	229,549,000.08
39301	Програм хангамж	890,000.00	1,815,000.00
39302	Хасагдуулга	(87,999.96)	(265,999.92)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	228,000,000.00	228,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,756,991,978.82	6,718,538,732.98
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	5,756,991,978.82	6,718,538,732.98
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,756,991,978.82	6,718,538,732.98
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	632,328,527.00	632,328,527.00
51101	Өмч: -Төрийн өмч	632,328,527.00	632,328,527.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	5,123,527,029.48	6,085,073,783.64
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,123,527,029.48	5,123,527,029.48
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	961,546,754.16
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,136,422.34	1,136,422.34
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	5,756,991,978.82	6,718,538,732.98

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,537,733,446.79	3,095,693,128.30
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	70,616,133.79	713,321,128.30
120	Нийтлэг татварын бус орлого	70,616,133.79	704,888,863.30
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	18,466,070.79	532,671,111.30
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	14,511,444.00	518,598,953.60
120018	Үнэ төлбөргүй авсан бараа материал	3,954,626.79	14,072,157.70
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	52,150,063.00	172,217,752.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	8,432,265.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэн шилжүүлэг	-	8,432,265.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	148,603,013.00	347,335,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	2,035,036,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	2,035,036,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,318,514,300.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	56,603,013.00	123,446,000.00
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөнөөс	38,618,232.00	75,965,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	11,654,581.00	11,400,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,330,200.00	36,080,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	92,000,000.00	223,889,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	92,000,000.00	223,889,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	1,705,588,134.19	2,134,146,374.14
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,705,588,134.19	2,134,146,374.14
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,541,724,733.89	2,012,404,329.81
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,028,718,200.40	1,267,723,457.54
210101	Цалин	1,028,718,200.40	1,267,723,457.54
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	143,536,839.72	165,173,067.21
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	100,547,612.72	113,184,756.21
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	8,019,900.00	10,397,662.00
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	10,927,915.00	12,997,075.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	2,185,582.00	2,599,412.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	21,855,830.00	25,994,162.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	83,294,005.72	163,599,225.28
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	11,375,046.89	40,599,565.28
210302	Түлш, халаалтын зардал	53,944,258.83	70,899,700.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	17,974,700.00	52,099,960.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,153,045.60	55,600,199.39
210401	Бичиг хэргийн материал	1,883,600.00	11,651,100.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	2,079,918.70	2,951,769.39
210403	Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	500,000.00	-
210404	Ном, хэвлэлийн зардал	4,260,200.00	4,472,000.00
210405	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	750,000.00	375,000.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	58,679,326.90	7,065,600.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	29,084,730.00
2105	Нормативт зардал	8,469,690.00	73,772,191.14

210501	Эм	349,300.00	177,600.00
210502	Хоол	8,120,390.00	73,594,591.14
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	10,200,000.00
210604	Урсгал засвар	-	10,200,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	434,000.00	-
210702	Дотоод томилолтын зардал	434,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,110,081.00	14,131,129.12
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,110,081.00	7,000,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	-	7,131,129.12
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	204,008,871.45	262,205,060.13
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	34,129,449.61
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	395,000.00	25,613,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	203,613,871.45	202,462,510.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	163,863,400.30	121,742,044.33
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	58,977,515.20	113,273,624.86
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	32,927,283.20	87,536,576.86
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	26,050,232.00	25,737,048.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	8,705,994.28	36,154.47
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,705,994.28	36,154.47
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт	96,179,890.82	8,432,265.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	96,179,890.82	8,432,265.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	(167,854,687.40)	961,546,754.16
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	733,333.35	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	733,333.35	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	(733,333.35)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	(168,588,020.75)	961,546,754.16

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,468,197,313.00	2,390,804,265.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	8,432,265.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	8,432,265.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	8,432,265.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,468,197,313.00	2,382,372,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	2,035,036,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	2,035,036,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,318,514,300.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	57,683,013.00	123,446,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөнөөс	38,618,232.00	75,965,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	11,654,581.00	11,400,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,410,200.00	36,080,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	92,000,000.00	223,889,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	92,000,000.00	223,889,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	1,467,977,313.00	1,933,433,242.00

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,467,977,313.00	1,933,433,242.00
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,302,912,712.90	1,748,844,364.63
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,028,718,194.40	1,267,723,459.54
210101	Үндсэн цалин	862,406,894.40	943,077,747.39
210102	Нэмэгдэл	122,979,500.00	302,608,284.15
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	43,331,800.00	22,037,428.00
2102	Ажил олгохоос нийгтийн даатгалд төлөх шимтгэл	143,518,891.78	165,501,296.69
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	99,807,005.78	111,776,158.69
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	8,742,377.00	11,357,661.00
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	10,927,972.00	12,735,906.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	2,185,593.00	2,686,177.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	21,855,944.00	26,945,394.00
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	83,294,005.72	163,099,525.28
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	11,375,046.89	40,599,565.28
210302	Түлш, халаалтын зардал	53,944,258.83	70,400,000.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	17,974,700.00	52,099,960.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,705,150.00	4,527,200.00
210401	Бичиг хэрэг	1,441,300.00	55,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,998,900.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	500,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	4,410,200.00	4,472,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	750,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,604,750.00	-
2105	Нормативт зардал	10,737,390.00	8,912,955.00
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	488,800.00	-
210502	Хоол, хүнс	9,059,090.00	8,912,955.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,189,500.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,160,000.00	10,604,400.00
210604	Урсгал засвар	4,160,000.00	10,604,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	434,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	434,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,670,081.00	23,510,529.12
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,670,081.00	7,000,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	16,510,529.12
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,675,000.00	104,964,999.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	76,199,699.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлаг хийх	4,675,000.00	28,765,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	165,064,600.10	184,588,877.37
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,178,715.00	176,120,457.90
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	34,128,483.00	149,883,409.90
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	26,050,232.00	26,237,048.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	8,705,994.28	36,154.47
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,705,994.28	36,154.47
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	96,179,890.82	8,432,265.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	96,179,890.82	8,432,265.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	220,000.00	457,371,023.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	220,000.00	78,774,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	220,000.00	78,774,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	220,000.00	78,774,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	220,000.00	78,774,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(220,000.00)	(78,774,000.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	378,597,023.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	(0.00)	(0.00)
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	378,597,023.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
	ДАНС	51101	51300	51210	
C01	2021 оны 1-р сарын 1-ээр үлдэгдэл	404,328,527	0	6,001,150,832	6,405,479,359
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	404,328,527	0	6,001,150,832	6,405,479,359
C07	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	0	0	170,163,302	170,163,302
C08	2021 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	632,328,527	1,136,422	5,123,527,029	5,756,991,979
D03		632,328,527	1,136,422	5,123,527,029	5,756,991,979
D08	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	0	0	961,546,754	961,546,754
D09	2022 оны 12-р сарын 31-ээр үлдэгдэл	632,328,527	1,136,422	6,085,073,784	6,718,538,733

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	(0.00)
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,258,926,000.00	1,888,725,087.53
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,258,926,000.00	1,888,725,087.53
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	2,098,219,000.00	1,764,387,964.63
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,564,094,300.00	1,267,723,459.54
210101	Үндсэн цалин	1,176,762,800.00	943,077,747.39
210102	Нэмэгдэл	364,668,300.00	302,608,284.15
210104	Урамшуулал	22,663,200.00	22,037,428.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	195,399,400.00	165,501,296.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	131,227,800.00	111,776,158.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,042,900.00	11,357,661.00
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	12,834,300.00	12,735,906.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,208,600.00	2,686,177.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,085,800.00	26,945,394.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	163,099,900.00	163,099,525.28
210301	Гэрэл цахилгаан	40,599,900.00	40,599,565.28
210302	Түлш, халаалт	70,400,000.00	70,400,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	52,100,000.00	52,099,960.00
2105	Нормативт зардал	15,527,900.00	8,912,955.00
210502	Хоол, хүнс	15,527,900.00	8,912,955.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	10,000,000.00	9,964,400.00
210604	Урсгал засвар	10,000,000.00	9,964,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	16,510,600.00	16,510,529.12
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	16,510,600.00	16,510,529.12
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	133,586,900.00	132,675,799.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	108,821,000.00	107,910,499.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	24,765,900.00	24,765,300.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	160,707,000.00	124,337,122.90
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	160,707,000.00	124,337,122.90
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг	160,707,000.00	124,337,122.90
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,258,926,000.00	2,258,889,845.53
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,035,036,600.00	2,035,036,600.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,035,036,600.00	2,035,036,600.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	223,889,400.00	223,853,245.53
132001	Орон нутгийн төсвөөс	223,889,400.00	223,853,245.53

4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	(0.00)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	378,597,023.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	87.00	87.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО /жилийн дунджаар/	-	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	123,446,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	123,446,000.00
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	63,230,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,527,200.00
210401	Бичиг хэрэг	55,200.00
210404	Ном, хэвлэл	4,472,000.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	12,040,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,400,000.00
210604	Урсгал засвар	640,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	7,000,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,000,000.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,663,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,663,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,000,000.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	60,215,600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,215,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг	26,955,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	33,260,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	123,446,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	123,446,000.00
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс зохих байгууллагын шийдвэрийн дагуу тухай төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	75,965,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,400,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	36,080,400.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	-
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО /жилийн дунджаар/	-

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн эрхэм зорилго нь “суралцагчийн амьдралд тулгарч буй аливаа асуудлыг өөр өөр аргаар бие даан зөв шийдэх замаар бодитой бодол, итгэл үнэмшлийн тогтолцоог оюун ухаандаа бүтээж, түүнийгээ өөрийн үнэт зүйл болгон төлөвшсөн бодит чадвартай, бүтээлч иргэдийг бэлтгэх” гэж тодорхойлжээ.

Үйл ажиллагааны чиглэл хосолсон сургалтын үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулах үйл ажиллагаа явуулдаг байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургууль нь Боловсролын тухай хууль, Бага, дунд боловсролын тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай, Төсвийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль, Шилэн дансны тухай хуулиудыг үйл ажиллагаандаа мөрддөг байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 961.5 сая төгрөгөөр буюу 16.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	378,597.0	378,597.0
Авлага	0	328.3	328.3
Бараа материал	196,810.3	212,303.6	15,493.3
Үндсэн хөрөнгө	5,560,181.7	6,127,309.9	567,128.2
Нийт хөрөнгө	5,756,992.0	6,718,538.8	961,546.7
Өр төлбөр	0	0	
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	5,756,992.0	6,718,538.8	961,546.8
Хуримтлагдсан үр дүн			
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	5,756,992.0	6,718,538.8	961,546.8

Дээрх хүснэгтээс харахад авлага 378.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь Нийгмийн даатгалаас авах авлага байна.

Бараа материал 15.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь аймгийн боловсролын газраас ном 14.5 сая, үндсэн хөрөнгө 567.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 437.3 сая, орон нутгийг хөгжүүлэх сангаас 14.9 сая, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 78.8 сая, хандиваар 35.6 сая, бүртгэлд тусгаагүй 0.5 сая төгрөгөөр хөрөнгө оруулалт хийгдсэнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 2,084.2 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас нийт зардлыг 174.7 сая төгрөгөөр өсгөж, 2,258.9 сая төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүйгээс шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 1 удаа тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,258.9 сая төгрөгийг улсын төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,888.7 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,888.7 сая төгрөг буюу 83.6 хувьтай байгаа нь цалин хөлс нэмэгдлийн зардлыг 296.3 сая төгрөгөөр, норматив зардлыг 6.6 сая, бусад урсгал шилжүүлгийг 36.3 сая төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс 76.0 сая, төсвийн дээд шатны төсөв захирагчаас 11.4 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлогоос 36.0 сая нийт 123.4 сая төгрөгийг санхүүжилт авч, нутгийн дэм, суралцагчдын үдийн цай

хөтөлбөр, сумын Засаг даргын тамгын газраас зохион байгуулсан “Эрдэмт-ирээдүйтэй эх оронч боловсрол” хөтөлбөр зэрэгт зарцуулсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Сүрэнжаргал гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Т.Хонгорзул, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Өсөхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цогтцэций сумын Ерөнхий боловсролын хоёрдугаар сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 04 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр хөрөнгө сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн тайлангийн нийт хөрөнгөөс 5,756.2 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 57.6 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 37.4 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авахад 0.5 сая төгрөг зарцуулсан зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны нэгдсэн www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 2,755.4 сая төгрөгийн 85 мэдээллээс 56 хугацаанд нь, 29 буюу 663.9 сая төгрөгийн мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх онд зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	0	0	0	0	0
Албан шаардлага	0	0	0	0	0
Зөвлөмж	0	0	0	0	0
Нийт дүн	0	0	0	0	0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 695.1 сая төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 30.6 сая төгрөгийн алдааг залруулж, алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 0.5 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт, 664.0 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авахад 0.5 сая төгрөг зарцуулсан зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөөгөөгүй.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим системд 29 буюу 664.0 сая төгрөгийн мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан.

Өгсөн зөвлөмж: Мэдээллийг тухай бүрд нь шуурхай мэдээлж хэвшүүлэх.

2. Хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цахим төлбөрийн баримтын системд худалдаж авсан бараа материалыг нэр төрлөөр нь бус бөөн дүнгээр шивэлт хийсэн.

Өгсөн зөвлөмж: Бараа, үйлчилгээ худалдан авалт хийх тухай бүрд борлуулагчийн хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг кассын машинаас хэвлүүлэн авч анхан шатны баримтад хавсаргаж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Мөнгөн гүйлгээний тайланд нэмэлт санхүүжилтийн үлдэгдэл 8,432,265 төгрөгийг төвлөрүүлсэнийг борлуулалтын орлогоор тусгасан	1	8,432.2	0	0	1	8,432.2	1	8,432.2	0	0	0	0
Бараа материалын дэлгэрэнгүй тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгийг 22,188,787 төгрөгөөр зөрүүтэй тусгасан	1	22,188.7	0	0	1	22,188.7	1	22,188.7	0	0	0	0
Дүн	1	30,620.7	0	0	2	30,620.7	2	30,620.7	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цахим төлбөрийн баримтын системд худалдаж авсан бараа материалыг нэр төрлөөр нь бус бөөн дүнгээр шивэлт хийсэн.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Дүн	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										

Шилэн дансны мэдээлэлд 29 буюу 663,976,287.5 төгрөгийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1	663,976.3	0	0	0	0	1	663,976.3
Дүн	1	663,976.3	0	0	0	0	1	663,976.3
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал данснаас 500,000 төгрөгийн бэлэг дурсгалын зардал гаргасан.	1	500.0	0	0	0	0	1	500.0
Дүн	1	500.0	0	0	0	0	1	500.0
Нийт дүн	2	664,476.3	0	0	0	0	2	664,476.3

